

Saksframlegg

Vår ref.: 26/1467 - 1	Dato: 03.06.2026	Saksbehandler: Erling Strålberg
Behandling av saken:		
Saksnr. 46/26	Utvalg Kommunestyret	Møtedato 16.06.2026

Finansielle måltall - Kommunestyrets føringer for budsjett 2027 og økonomiplan 2027 - 2030

Kortversjon av saken:

Tynset kommune har tidligere vedtatt finansielle måltall for

- 1) Netto driftsresultat i % av driftsinntekter
- 2) Disposisjonsfond i % av driftsinntekter
- 3) Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter.

Det er tidlig i budsjettprosessen og mange av parameterne som fastsetter disponibel driftsramme for budsjett 2027 og økonomiplanperioden 2027-2030 er derfor usikre.

Økonomiplan for 2027-2030 viser betydelig behov for stramme rammer og at det omstillingen av Tynset kommunes økonomi må videreføres.

Kommunedirektøren innstiller på følgende finansielle måltall for budsjett 2027.

1. Netto driftsresultat i % av driftsinntekter settes til - 0,3 %
2. Disposisjonsfond i % av driftsinntekter settes til minst 10 %
3. Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter settes til maks 90 %

Saksopplysninger

Utarbeidelse av finansielle måltall er hjemlet i kommunelovens § 14-2, c

§ 14-2. Kommunestyrets og fylkestingets plikter

Kommunestyret og fylkestinget skal selv vedta

- a. økonomiplanen og årsbudsjettet
- b. årsregnskapene og årsberetningene
- c. finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi
- d. regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement)
- e. regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement).

Dette er også forankret i kommunens økonomireglement. I følge dette skal kommunestyret i forkant av budsjettprosessen vedta føringer for kommunedirektørens arbeid med budsjett og økonomiplan.

Hensikten med vedtaket er å gi administrasjonen overordnede føringer som skal legges til grunn ved etterfølgende detaljarbeid med budsjett og økonomiplan. Arbeidet ble påstartet i Dialogseminaret i mai.

I kommunestyresak 46/25 **Finansielle måltall - føringer for budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029 (2034)** i juni 2025 ble det bl.a. fattet vedtak om følgende:

1. Netto driftsresultat i % av driftsinntekter settes til -1,5 %
2. Disposisjonsfond i % av driftsinntekter settes til minst 10 %
3. Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter settes til maks 90 %

I budsjett og økonomiplan som ble vedtatt, ble dette svart opp med følgende:

1. Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er -1,4%
2. Disposisjonsfond i % av driftsinntekter er 9,5%. Avsetningen til disposisjonsfond øker ikke tilsvarende driftsinntektene mener kun 1 MNOK i 2026.
3. Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter blir med et foreslått låneopptak på 40,2 MNOK i 2026 på 84,6 %

Regnskap og årsberetning for 2025 som ble avlagt til revisjon 31.03.2026, viste følgende måloppnåelse for de finansielle måltallene:

1. Netto driftsresultat i % av driftsinntektene ble 2,7%. Korrigert for tidsavgrensninger er tallet 1,57 %
2. Disposisjonsfond i % av driftsinntekter er 10,4 %
3. Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter er 67,7%. Med foreslåtte låneopptak i økonomiplanen vil dette nærme seg måltallet på 90% av brutto driftsinntekter.

I vedtatt økonomiplan 2026 - 2029, legges det til grunn et nedtrekk på drift for virksomhetene på 12 MNOK fra 2026 til 2027 og ytterligere 9 MNOK til 2028.

Saksvurdering

Netto driftsresultat

Tidligere har måltallet for netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter har vært satt til 1,75 %. Dette er et tall som brukes som veiledende for norske kommuner, og er satt med formål å ha en avsetning som tilsvarer den årlige verdiforringelsen av kommunens eiendeler. Som nevnt så ble dette måltallet justert ned til -1,4 % i budsjett/økonomiplan 2025 - 2028. Regnskap 2024 viste et negativt tall, -0,6, % korrigert for tidsavgrensninger (bruk og avsetninger av fond). For 2025 så er tallet bedret til 2,7 % Korrigert for tidsavgrensninger er tallet 1,57 %.

Når man planlegger for et måltall på netto driftsresultat, så er det et tall som ikke er korrigert for bruk og avsetninger av fond, da dette er ukjente faktorer i planleggingen. Får å sette et så riktig og realistisk måltall som mulig, må man ta et overblikk over kjente endringer som vil ha effekt fra og med 2027. Kjente faktorer og vurderingspunkter er:

- Lønnsoppgjøret 2026
- Endringer i driftsbehov. Med utgangspunkt i status for tertialrapport 1 - 2026, og innmeldte endringer må følgende nevnes:
 - Økt behov barnehage. Bygningsmessig og økt antall personell.
 - Nye tiltak barnevern.
 - Noe usikkerhet drift sektor samfunn.
- Status tertial 1. 2026. Viser i det store og hele drift i samsvar med budsjett.
- Reduksjon i inntektsført premieavvik.

- Renteendringer. Dette gjelder både gjennomført og ytterligere signalisert renteheving i la 2026. Men også økte rentekotnader som følge av utløp av gunstige fastrentelån.
- Inntekter konsesjonskraft. Det forventes en økning i område NO3 pga grunn av økte kraftpriser. Det er pt ikke inngått avtale for 2027, så størrelsen er ukjent.

Som tidligere nevnt så skal kommunen, ifølge økonomiplanen, gjennomføre ytterligere driftsreduksjoner innen drift tilsvarende 21 MNOK innen 2028. Dette er krevende, og hvordan man når målene her vil avhenge av kommende omstillingsprosesser og politiske vedtak. I økonomiplan legges det til grunn et netto driftsresultat på -0,8% i 2026 og -0,3% i 2027. Samtidig vet vi at 2025 ble et bedre år enn forventet, og at kommunens drift endte ut med et mindreforbruk. Spørsmålet blir da om et finansielt måltall også skal være noe man strekker seg etter. Samtidig kan ikke dette avvike vesentlig fra økonomiplanen.

Slik signaler fra staten nå ligger, så er det ingen grunn til å ha forventninger om vesentlig øke bevilgninger. Kommunedirektørens anbefaling er da å følge økonomiplanen med et netto driftsresultat på -0,3 %

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter er satt til 10 %. For 2025 ble resultat rett i overkant av måltallet. Det er her viktig å minne om at disposisjonsfondet består av inntektsført premieavvik pensjon som skal kostnadsføres i årene som kommer.

Kommunedirektørens anbefaling er at måltallet opprettholdes på 10 %

Lånegjeld

Tidligere måltall for netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter er tidligere satt til 90 %. Dette tallet er noe høyere enn anbefalt. Samtidig er det viktig å se dette tallet i forhold til type investeringer. Den nylige investeringen i Politistasjon vil gi jevne inntekter i de neste 20 årene. Det samme prinsippet vil gjelde for andre investeringer som genererer inntekt. For eksempel ulike typer boliger. Legger man til grunn vedtatte og foreslåtte investeringer i budsjett og økonomiplan 2026 - 2029, ser man at man på etterhvert vil nærme seg måltallet på 90 %. I tillegg har den pågående skoleutredningen avdekket kommende investeringsbehov i et betydelig omfang.

Det anses derfor som riktig å beholde dette finansielle måltallet på 90% av brutto driftsinntekter. Det finansielle måltallet bør ikke settes så lavt at det blir et hinder for kommunen i foreta investeringer som vil virke formålstjenlig og gunstig inn på på den kommunale drifta samlet sett. Et eksempel på dette kan være låneopptak for investering i heldøgns omsorgsboliger. Dette er investeringer som utløser statsstøtte, gir innbetaling i form av husleie og vil kunne redusere trykket på kommunens institusjonsplasser. På en annen side, så vil det også være behov for å utvise betydelig nøkternhet ved vurdering av kommende investeringer.

Kommunedirektørens anbefaling er at måltallet opprettholdes på 90 %

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø

Ikke vurdert

Råd og utvalg

Ikke vurdert

Fond

Vurderinger i forhold til kommunens disposisjonsfond framkommer av saken.

Kommunedirektørens innstilling:

Ved utarbeidelse av budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030 skal følgende måltall legges til grunn:

1. Netto driftsresultat i % av driftsinntekter settes til -0,3 %
2. Disposisjonsfond i % av driftsinntekter settes til minst 10 %
3. Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter settes til maks 90 %

Kommunestyret 16.06.2026**Behandling****Votering nr 1** - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 26 stemmer (100%) - Ap 7, FrP 1, H 3, MDG 2, PP 1, Sp 9, SV 2, V 1

Mot: 0 stemmer (0%)

Vedtak

Ved utarbeidelse av budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030 skal følgende måltall legges til grunn:

1. Netto driftsresultat i % av driftsinntekter settes til -0,3 %
2. Disposisjonsfond i % av driftsinntekter settes til minst 10 %
3. Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter settes til maks 90 %